

Nacka kommun
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Planenheten KFKS 2012/696-214
131 81 Nacka
registrator.plan@nacka.se

Älta 2015-02-02

Programsamrådsyttrande från Föreningen Rädda Ältasjön gällande Älta Centrum

Föreningen Rädda Ältasjön är remissinstans för Nacka Kommuns program för expansion av Älta Centrum. Samrådet pågår mellan 2014-12-16 och 2015-02-02. Samrådshandlingarna finns på: http://www.nacka.se/web/bo_bygga/projekt/alta_centrum/Sidor/default.aspx

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell förening som bildades 1975 med syfte att bevaka Ältasjöns miljö och utveckling. Föreningen har i dagsläget ca 140 medlemmar, de flesta är boende i Älta. Föreningen är en miljöorganisation som verkar som remissinstans och sakägare i frågor som rör Ältasjöns (inklusive Ältaån och Natura 2000-området) miljö och kringmiljö, inklusive tillrinnings och avrinningsområdet.

Programområdet ligger nästan i sin helhet inom Ältasjöns tillrinningsområde, gränsar till natur och parker vid Ältasjöns sydvästra strand och innefattar en våtmark som har en avgörande betydelse för Ältasjöns vattenkvalitet. Föreningen Rädda Ältasjön har därför studerat programförslaget ur tre miljöaspekter;

- Förbättrad vattenkvalitet i Ältasjön (ekologisk status och kemisk status):
 - Omhändertagande och rening av dagvatten från den planerade bebyggelsen, inklusive hårdgjorda ytor, under byggskedet och efter färdigställande
 - Bevarande och förbättring av våtmarkens reningsfunktion
- Bevarande av arter i och kring Ältasjön inklusive våtmarken
- Rekreation, dvs allmänhetens tillgång till och upplevelse av Ältasjön; t ex möjlighet till fiske, bad, promenadstråk, natur och parker i och kring Ältasjön

Det finns naturligtvis andra miljöaspekter som måste beaktas men dessa kommer inte Föreningen Rädda Ältasjön att ta ställning till då det ligger utanför vårt verksamhetsområde.

Föreningen Rädda Ältasjön har tidigt varit engagerade i planerna för utbyggnaden av Älta Centrum. Bl a har vi bevisat informationsmöten i Älta Centrum 2013, 2014 samt 2015 samt en workshop 2013 anordnade av Nacka Kommun. Vi har även haft ett separat möte med

Nacka Kommun 2014, deltagit i Arbetscirkeln Vi i Älta, sammanställt en enkät besvarad av Nackas partier inför kommunalvalet 2014, samt skickat två skrivelser till Nacka Kommun, våren 2014 samt hösten 2013 (se bilaga 1 och 2).

Föreningen Rädda Ältasjön vill avge följande synpunkter på programhandlingarna:

Programområdets avgränsning:

I programförslaget anges inte tydligt vilket område som omfattas av programmet. De tre arkitektskisser som togs fram under 2013 av arkitektföretagen, [Sweco](#), [Tema](#) och [White](#) omfattade bl a all mark mellan Ältavägen och Ältasjön samt den del av våtmarken som ligger öster om Ältavägen. Men i det programmet som nu presenteras avgränsas endast fyra delområden; *Fläderparken*, *Ältas nya centrum*, *Södra Älta centrum* och *Våtmarken*. Därmed tycks programmet inte längre omfatta naturmarken och parken närmast Ältasjön samt våtmarken väster om Ältasjön. Dessa delar av programmet är mycket viktiga både för vattenrening och rekreation. Arkitektskisserna som togs fram för bryggor, gångstråk och sport/lek nära stranden finns därmed inte med i programförslaget. Utan att beskriva planen för det utlämnade området har ett helhetsperspektiv gått förlorat.

Föreningen Rädda Ältasjön vill:

1 a) att programförslaget uppdateras till att tydligt ange vilket område som omfattas av programmet

1 b) att *all* mark mellan Ältasjön och Ältavägen ska ingå i programområdet och att långsiktiga planer för hela programområdet presenteras

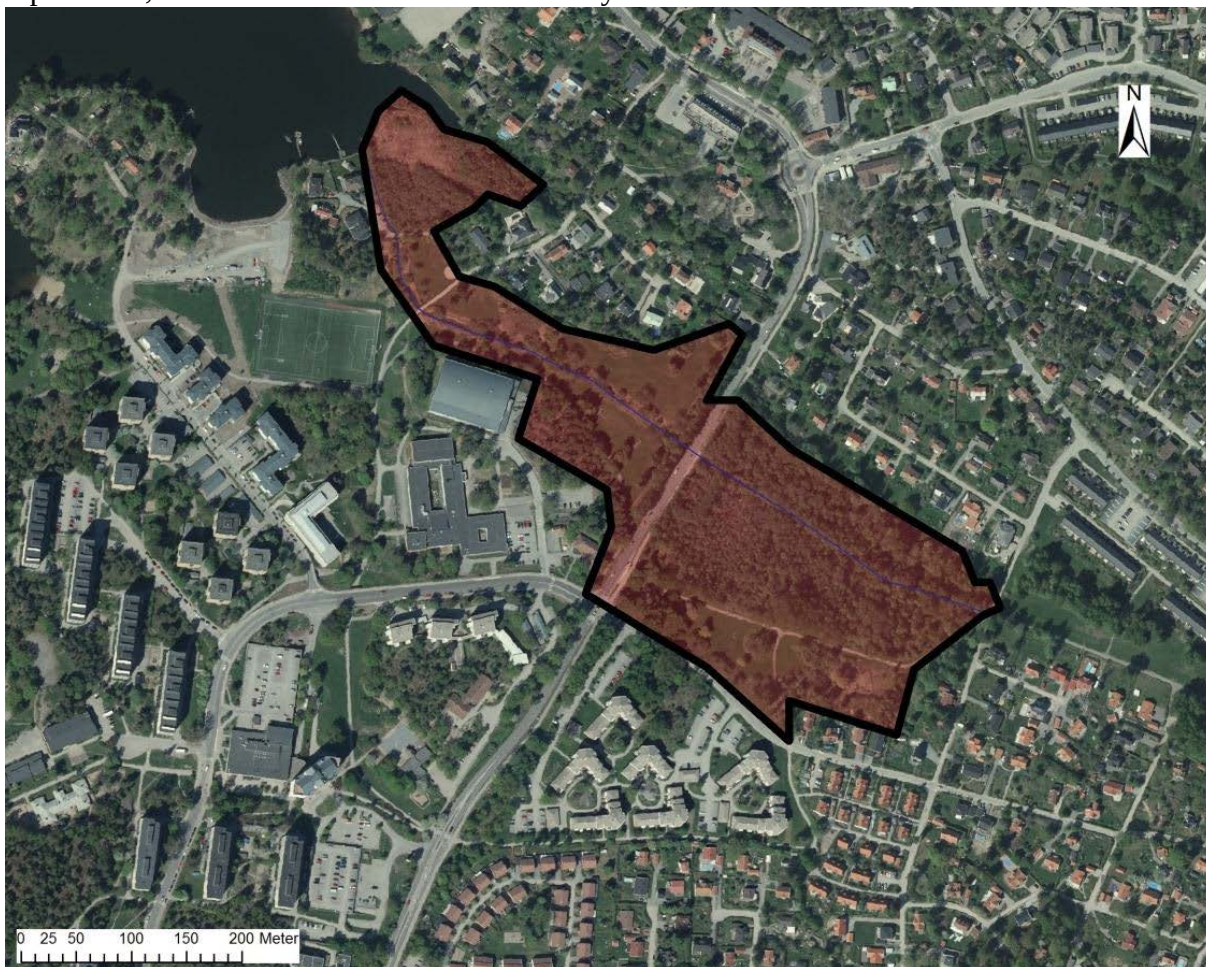
1 c) att programmet även anger att befintlig natur mellan Ältasjön och Älta Centrum ska bevaras

Älta Våtmark:

Inför att Ältasjön ska bli vattenförekomst enligt EUs Vattendirektiv lät Nacka kommun företaget Norconsult göra en undersökning av Ältasjöns ekologiska status och kemiska status och åtgärdsförslag som kan förbättra dessa, se rapporten "*Modellering av näringsbelastning och åtgärdsförslag för Ältasjön*" (ref 1)

I rapporten framgår betydelsen av våtmarken i sin helhet för reningen av Ältasjön och sjösystemet nedströms, inklusive Natura 2000-området *Dammtorpssjön-Söderbysjön*. Rapporten visar hur reningseffekten av Ältasjöns största tillrinningsområdet kan förbättras, vilket är nödvändigt för att uppfylla villkoren i EUs Vattendirektiv. Rapporten rekommenderar att den befintliga våtmarken inte bara bevaras, utan även utökas. I figur 6 i rapporten framgår hur våtmarken bör utökas för att uppnå maximal reningseffekt (se nästa sida). Den delen av våtmarken som ligger öster om Ältavägen bör bevaras i nuvarande skick, medan den delen av våtmarken som ligger väster om Ältavägen skulle kunna förändras för att ge en bättre reningseffekt. T ex skulle man kunna låta inloppet meandra, lämplig växtlighet

inplanteras, och våtmarken förvaltas med hänsyn till våtmarkens renande funktion

Figur 6. Ungefärligt område som skulle kunna nyttjas för våtmark.

Föreningen Rädda Ältasjön vill:

- 2 a) att den befintliga våtmarken öster om Ältavägen och väster om Fågelvägen lämnas orörd
- 2 b) att det planerade kvarteret vid våtmarken utgår ur förslaget
- 2 c) att man genomför den artinventering, som programförslaget beskriver, och att hänsyn till resultatet av artinventeringen ska användas vid detaljplan av våtmarken
- 2 d) att Nacka Kommun verkar för våtmarken klassas som Nyckelbiotop
- 2 e) att programmet utökas till att omfatta hela våtmarksområdet, enligt figur 6
- 2 f) att programmet uppdateras med ett förslag på hur marken mellan Ältavägen och Fågelvägen kan omvandlas för att ge förbättrad reningsfunktion (t ex meandring)
- 2 g) att Nacka Kommun verkar för att skötselföreskrifter upprättas för våtmarken

Dagvattenhantering från ny bebyggelse/hårdgjorda ytor

I programförslaget, sid 45, står det att detaljplanerna ska kräva Lokalt Omhändertagande av Dagvatten (LOD). I vårt tidigare yttrande på SWECOs Dagvattenutredning (bil 1) poängterade vi behovet av LOD men inte bara i form av att vattnet rinner ner i marken lokalt utan hellre binds av växtlighet t ex via sedumtak och gröna fasader, som också har en luftrenande funktion och bidrar till artspridning. För att detta ska bli verkligen bör man redan i programmet ange i procentsatser hur många av taken som ska bli sedum och hur många av fasaderna som ska vara växtbeklädda.

Föroreningarna till Ältasjön från ARO1 efter renande åtgärder i dammar är i ungefär samma storlek som från ARO2 trots att ytan på området endast är ca 1/5 av den totala och det beräknade flödet endast ca 1/4. Därför borde en ännu större vikt läggas på reningen av dagvattnet från ARO1. Då de föreslagna åtgärderna endast syftar till att klara nuvarande gränsvärden anser vi att en betydligt kraftigare åtgärd måste göras för att nå värden som gör att målet att Ältasjön skall uppnå god ekologisk status, d v s små störningar och liten avvikelse från de värden som normalt gäller för ytvattenförekomsten vid opåverkade förhållanden, till 2021.

Avrinningen ner till Ältasjön från de nybyggda områden som i dagvattenrapporten kallas ARO1 bör dras så att de rinner in i våtmarken och ger ytterligare rening. En sådan dragning möjliggör även att toppflöden kan ledas genom våtmarken i stället för orenat direkt till sjön. Den föreslagna utförandet med förbikoppling av toppflöden med utlopp direkt i sjön vid jolleviken kommer att skapa en onödigt belastning på sjön.

Man bör även undersöka från vilka delar av området det är lämpligt att låta vattnet att infiltrera, t ex genom vattenkistor. En dylik lösning har nyligen anlaggts vid motorpåfarten till Hedvigslund, se bild nedan.

Föreningen Rädda Ältasjön vill:

- 3 a) att man i programmet ställer krav på sedumtak och gröna fasader
- 3 b) att man i programmet ställer krav på att gångvägar och övriga ytor avsedda för gång- och cykeltrafik skall förses med genomsläpplig ytbeläggning så att dagvattnet infiltreras lokalt
- 3 c) att dagvattenreningen utformas så att vattnet blir renare än idag, trots ökad bebyggelse och hårdgjorda ytor, så att EUs vattendirektiv kan uppfyllas
- 3 d) att dagvattnet från ARO1 leds till våtmarken väster om Ältavägen
- 3 e) att man följer rekommendationerna i dagvattenutredningen och inte leder orenat dagvatten ut i Ältasjön utan anlägger våtmark, dagvattendamm och dagvattenkistor för allt dagvatten - även för nuvarande dagvattenutlopp inom programområdet
- 3 f) att våtmark, dagvattendamm och/eller dagvattenkistor anläggs *före* övrigt anläggningsarbete och byggnation påbörjas, då själva anläggnings och byggprocessen medför ökade föroreningar på dagvattnet

Med Vänliga Hälsningar

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön
Älta Strandväg 59
138 33 Älta
0708-972414
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell och opolitisk miljöorganisation grundad 1975, som arbetar med informationsspridning till allmänheten samt fungerar som påtryckare och remissorgan när det gäller miljöfrågor i och kring Ältasjön. Föreningen bedriver även verksamhet såsom vegetationsklippning.

Bilaga 1

Synpunkter på Dagvattenutredning för planprogram Älta Centrum
Föreningen Rädda Ältasjön samt Arbetscirkeln Vi i Älta, 2014-05-22

Bilaga 2

Synpunkter på arkitektskisserna för Ännu Mera Älta inför det kommande programsamrådet
Föreningen Rädda Ältasjön, 2013-10-12

Referens 1

Modellering av näringsbelastning och åtgärdsförslag för Ältasjön
Norkonsult, 2014-10-22
http://www.nacka.se/web/fritid_natur/naturochparker/sjoarna/Documents/rapport_altasjon_2014.pdf

Nacka Kommun
Stadsbyggnadsservice
Att: Per Wilhelmsson
S-131 81 Nacka

Synpunkter på Dagvattenutredning för planprogram Älta Centrum

Föreningen Rädda Ältasjön samt Arbetscirkeln Vi i Älta vill gemensamt lämna in ett antal skriftliga synpunkter på den dagvattenutredning som SWECO tagit fram på Nacka Kommuns uppdrag för planprogram Älta Centrum 2014-02-27.

Först och främst anser vi det är föredömligt att kommunen har tagit hänsyn till den känsliga Ältasjön och gjort en dagvattenutredning av området redan *före* samråd i planprocessen. Vi anser även att dagvattenutredningen håller bra kvalité och håller med om slutsatserna i utredningen. Vi har dock några synpunkter som vi vill förmedla genom denna skrivelse.

Vi har gått igenom dagvattenutredningen och analyserat de siffror som redovisas, bifogade tabeller . Det visar i hög grad vikten av bibehållande av våtmarken för rening av tillloppet.

I rapporten står att våtmarken öster om Ältavägen renar vattnet från ARO 2 men även ån mellan Ältavägen och Fågelvägen samt våtmarken väster om Fågelvägen har en icke försumbar renande effekt och måste även dessa bibehållas i sitt befintliga skick.

Utredningens rekommendation avseende artinventering och farhågorna för risker med gallring och tillgängliggörande för allmänheten rör även dessa områden i lika hög grad. Vi ser hela våtmarken, d v s både öster och väster om Ältavägen, som en enhet.

Då föroreningarna till Ältasjön från ARO 1 efter renande åtgärder i dammar är i ungefär samma storlek som från ARO 2 trots att ytan på området endast är ca 1/5 av den totala och det beräknade flödet endast ca 1/4 borde en ännu större vikt läggas på reningen av dagvattnet från ARO 1.

Då de föreslagna åtgärderna endast syftar till att klara nuvarande gränsvärden anser vi att en betydligt kraftigare åtgärd måste göras för att nå värden som gör att målet att Ältasjön skall uppnå god ekologisk status, d.v.s. små störningar och liten avvikelse från de värden som normalt gäller för ytvattenförekomsten vid opåverkade förhållanden, till 2021.

Avrinningen från de planerade dammarna borde dras så att möjligheten till en ytterligare rening i våtmarken väster om Ältavägen (mellan Ältavägen och Ältasjön) utnyttjas.

En sådan dragning möjliggör även att toppflöden kan ledas genom våtmarken i stället för orenat direkt till sjön. Den föreslagna utförandet med förbikoppling av toppflöden med utlopp direkt i sjön vid jolleviken kommer att skapa en onödig belastning på sjön.

I Nacka Kommuns Dagvattenpolicy står att *"Dagvatten bör så tidigt som möjligt återföras till det naturliga kretsloppet och i första hand omhändertas lokalt inom fastigheten."*

Det borde innebära att krav på lokalt omhändertagande av dagvattnet genom t.ex. stenkistor, genomsläppliga ytbeläggningar m.m. kan ställas vid all nybyggnation och att detta kommer att minska flödena som måste renas.

Situationen i dagsläget där avrinningen från ARO 1, dvs. den del av Älta som utgörs av flerfamiljshus, utgör en så stor del av föroreningarna att ett omhändertagande av dagvattnet måste ges högsta prioritet och utföras omgående innan den planerade exploateringen påbörjas.

Vi anser att kommunen och exploatören måste göra klart de renande åtgärderna innan några arbeten i övrigt görs i området, speciellt eftersom föroreningarna från byggnadsarbetena kommer att innebära en betydande extra belastning under byggperioden.

Vi ser även problem med högt vattenstånd i våtmarken och på båda sidor om Ältavägen.

De höga vattenstånden borde kunna härledas till dels de områden i södra Hedvigslund som tidigare varit skog och som i samband med byggnation ökat belastningen med 500% för angiven yta samt dessutom den yta på 1,7 ha som Tyresövägen utgör. Inget av dessa områden har tidigare belastat tillloppet från Hedvigslundsområdet i märkbar grad.

Situationen med det ökade vattenståndet visar behov på ett lokalt omhändertagande av dagvattnet framför allt för de områden som ännu ej är färdigställda där åtgärder för detta kan göras till relativt låg kostnad på de enskilda tomterna. Stockholm vattens broschyr

http://www.stockholmvatten.se/commondata/infomaterial/Avlopp/Ta_hand_om_ditt_vatten.pdf

visar på olika åtgärder som borde vara ett krav vid nyproduktion och ett önskemål avseende befintlig bebyggelse.

Frågan är hur man från kommunens sida kan kräva åtgärder på de enskilda tomterna när det redan har gjorts ett system för dagvatten som verkar vara feldimensionerat.

Vi anser att det är önskvärt att man gör en dagvattenutredning över hela Ältasjöns tillrinningsområden. Vi har förstått att Nacka Kommun avses att ta fram en dylik rapport i samband med att Ältasjön utses till Vattenförekomst enligt EU-direktivet, planerat 2015. Vi ser gärna att denna utredning görs snarast.

Vi måste få en dialog med kommunen så att de åtgärder som utredningen föreslår, vilka endast verkar vara till för att klara befintliga gränsvärden, utökas så att bebyggelsens miljöpåverkan på sjön minimeras och så att benämningen "Älta ekostad" får en betydelse.

Med Vänliga Hälsningar,

Älta, 2014-05-22

A handwritten signature in blue ink, reading "Lina Olsson".

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön
Älta Strandväg 59
S-138 33 Älta
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

A handwritten signature in blue ink, reading "Martha Bengtsson".

Martha Bengtsson
Arbetscirkeln Vi i Älta
Nyvägen 13
S-138 34 Älta
<mailto:martha.bengtsson@telia.com>

Bilaga: Tabeller över föroreningar från dagvattenutsläpp i Ältasjön från ARO 1 och ARO 2

Utsläpp i Ältasjön per liter dagvatten från ARO 1 och ARO 2

Halter ARO 1 - före och efter rening i damm.						Halter - ARO 2 - före och efter rening i våtmark					
		Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i damm	Återstående föroreningar i % efter rening i damm	Halt i utsläppen i nuläget i ARO 1 i förhållande till ARO 2		Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i våtmark	Återstående föroreningar i % efter rening i våtmark
Fosfor	P µg/l	228	233	130	56%	448%	P µg/l	143	146	52	36%
Kväve	N mg/l	1,51	1,51	1,19	79%	176%	N mg/l	1,26	1,26	0,86	68%
Bly	Pb µg/l	14	14	5,2	37%	1386%	Pb µg/l	6,76	6,98	1,01	14%
Koppar	Cu µg/l	24	25	12	48%	391%	Cu µg/l	15	15,4	6,4	42%
Zink	Zn µg/l	85	92	37	40%	613%	Zn µg/l	55	57	15	26%
Kadmium	Cd µg/l	0,6	0,6	0,3	50%	594%	Cd µg/l	0,328	0,334	0,101	30%
Krom	Cr µg/l	8,9	9,2	3,3	36%	708%	Cr µg/l	3,5	3,7	1,3	35%
Nickel	Ni µg/l	7,1	7,4	4	54%	411%	Ni µg/l	4,7	4,9	1,8	37%
Kviksilver suspenderad substans, partiklar	Hg µg/l	0,031	0,031	0,02	65%	517%	Hg µg/l	0,014	0,015	0,006	40%
Olja	SS mg/l	59	61	20	33%	1220%	SS mg/l	31	32	5	16%
benso(a)pyren	Olja mg/l	0,61	0,62	0,09	15%	1319%	Olja mg/l	0,304	0,31	0,047	15%
	BaP µg/l	0,046	0,048	0,016	33%	1231%	BaP µg/l	0,0273	0,0279	0,0039	14%

Tabellen visar att de nuvarande värdena från ARO 1 är alarmerande höga i förhållande till de från ARO 2 vilket måste föranleda en omedelbar åtgärd avseende rening av dagvattenutsläpp från ARO 1

Mängd av föroreningar som belastar Ältasjön

Belastning ARO 1 - före och efter rening i damm. Yta ARO 1 40 ha					Belastning - ARO 2 - före och efter rening i våtmark Yta ARO 2 150 ha				
		Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i damm			Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i damm
Fosfor	P kg/år	30,2	31,8	17,8	P kg/år	65	67	24	43%
Kväve	N kg/år	200	207	162	N kg/år	572	578	392	65%
Bly	Pb kg/år	1,82	1,95	0,7	Pb kg/år	3,07	3,2	0,46	19%
Koppar	Cu kg/år	3,21	3,45	1,66	Cu kg/år	6,83	7,07	2,93	46%
Zink	Zn kg/år	11,3	12,6	5,1	Zn kg/år	25	26	7	36%
Kadmium	Cd kg/år	0,077	0,08	0,045	Cd kg/år	0,15	0,15	0,05	38%
Krom	Cr kg/år	1,17	1,26	0,45	Cr kg/år	1,6	1,69	0,6	32%
Nickel	Ni kg/år	0,93	1,01	0,55	Ni kg/år	2,15	2,23	0,82	45%
Kviksilver suspenderad substans, partiklar	Hg kg/år	0,0041	0,0043	0,0025	Hg kg/år	0,0066	0,0067	0,0027	39%
Olja	SS kg/år	7819	8281	2664	SS kg/år	14276	14695	2289	22%
Polycykliska aromatiska kolväten	Olja kg/år	80	85	13	Olja kg/år	138	142	21	20%
benso(a)pyren	PAH kg/år	0,068	0,073	0,027	PAH kg/år	0,144	0,15	0,021	22%
	BaP kg/år	0,0061	0,0066	0,0022	BaP kg/år	0,0124	0,0128	0,0018	21%

Utsläpp i Ältasjön per ytenhet ARO 1 och ARO 2

Årlig belastning per hektar i ARO 1 - före och efter rening i damm. Yta ARO 1 40 ha					Årlig belastning - per hektar i ARO 2 - före och efter rening i Yta ARO 2 150 ha				
		Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i damm			Före exploatering	Efter exploatering	Efter expl. och rening i damm
Fosfor	P kg/ha	0,75500	0,79500	0,44500	P kg/ha	0,43333	0,44667	0,16000	
Kväve	N kg/ha	5,00000	5,17500	4,05000	N kg/ha	3,81333	3,85333	2,61333	
Bly	Pb kg/ha	0,04550	0,04875	0,01750	Pb kg/ha	0,02047	0,02133	0,00307	
Koppar	Cu kg/ha	0,08025	0,08625	0,04150	Cu kg/ha	0,04553	0,04713	0,01953	
Zink	Zn kg/ha	0,28250	0,31500	0,12750	Zn kg/ha	0,16667	0,17333	0,04667	
Kadmium	Cd kg/ha	0,00193	0,00200	0,00113	Cd kg/ha	0,00100	0,00100	0,00033	
Krom	Cr kg/ha	0,02925	0,03150	0,01125	Cr kg/ha	0,01067	0,01127	0,00400	
Nickel	Ni kg/ha	0,02325	0,02525	0,01375	Ni kg/ha	0,01433	0,01487	0,00547	
Kviksilver suspenderad substans, partiklar	Hg kg/ha	0,00010	0,00011	0,00006	Hg kg/ha	0,00004	0,00004	0,00002	
Olja	SS kg/ha	195,47500	207,02500	66,60000	SS kg/ha	95,17333	97,96667	15,26000	
Polycykliska aromatiska kolväten	Olja kg/ha	2,00000	2,12500	0,32500	Olja kg/ha	0,92000	0,94667	0,14000	
benso(a)pyren	PAH kg/ha	0,00170	0,00183	0,00068	PAH kg/ha	0,00096	0,00100	0,00014	
	BaP kg/ha	0,00015	0,00017	0,00006	BaP kg/ha	0,00008	0,00009	0,00001	

Tabellen visar att utsläppet i förhållande till bebyggd yta är 2-5 gånger så stora från ARO 1 efter den föreslagna reningen för alla ämnen utom kväve.

Nacka Kommun
Stadsbyggnadsservice
Att: Helena Joseph, Per Wilhelsson
S-131 81 Nacka

Synpunkter på arkitektskisserna för Ännu Mera Älta inför det kommande programsamrådet

Föreningen Rädda Ältasjön vill lämna in ett antal skriftliga synpunkter inför det kommande programsamrådet av Ännu Mera Älta. På uppmaning från programmet följer inlagan den mall som presenterades på den workshop som Nacka Kommun anordnade 2013-10-05.

Tematiska områden från visionen, Ännu mera Älta, som provas på arkitektförslagen:

Centrum, handel och service

Vad tycker ni om centrums placering och utformning i de olika arkitektförslagen, motivera gärna vad ni tycker är bra eller dåligt?

Föreningen Rädda Ältasjön tycker att placeringen av nuvarande centrum är bra och en eventuell utvidgning bör ske på markområdet mot Ältavägen där det nu är parkering eftersom det då inte tillkommer några nya hårdgjorda ytor som kräver dagvattenavlopp som ökar belastningen på Ältasjön.

*Vad tycker ni att ett bra centrum ska innehålla?
Övrigt?*

Idrott, friluftsliv och kultur

Behövs det fler idrottsanläggningar i Älta?

Vad tycker ni om idrottsanläggningarna i arkitektförslagen?

Föreningen Rädda Ältasjön anser att så länge idrottsanläggningarna såväl som övrig bebyggelse ej placeras på befintliga grönområden är det positivt med möjligheter till ökade idrottsaktiviteter i Älta

Är friluftslivet tillgängligt i förslagen, motivera gärna vad som är bra eller dåligt?

Föreningen Rädda Ältasjön anser att de förslagen som berör våtmarkerna i planområdets norra del är negativa för sjöns tilllopp. Den befintliga våtmarken renar dagvattnet från Älta Centrum, Hedvigslund samt delar av Tyresöleden. En förändring av våtmarken torde innebära stora konsekvenser för den ekologiskt känsliga Ältasjön.

Förslagen med gångvägar och ytor för lek och samvaro vid Kasbyviken mellan bebyggelsen på Oxelvägen och sjön tycker vi är mycket positiva. Även planerna med utnyttjande av marken vid den muddrade viken vid Stensö fotbollsplan är mycket bra.

Däremot ser vi byggnation av bryggor och spänger, framför allt i sjön men även i våtmarkerna som mycket negativa. Tillgängligheten till sjön kan tillgodoses med bryggor och gångvägar vid sjöns stränder. Byggnationer enligt förslagen kommer att påskynda igenväxning i sjön genom att det skapar ytor med dålig cirkulation på vattnet. Dessutom oönskvärd man avverkning av

växtlighet i vissa av vikarna, något som idag Nacka kommun låter göra vid minst två tillfällen per år för att bibehålla sjöns öppna vattenyta.

Föreningen klipper även själva vissa områden för att hålla sjön öppen och vi hoppas att "Ännu mera Älta" inte skall skapa "Ännu mindre Ältasjön" genom igenväxning av vikarna.

Ger förslagen bra förutsättningar för kultur?

Övrigt?

Ny bebyggelse

Arkitektförslagen visar tre olika idéer till hur man kan bebygga området.

Vad är bra, intressant?

Föreningen Rädda Ältasjön anser att placeringen av nya bostäder på marken vid nuvarande Strandparksskolan, efter nuvarande gångväg mellan Strandparksskolan och centrum samt på utbyggnaden av centrumet mot Ältavägen verkar vara intressanta lägen som ger möjlighet till bostäder både med centrumnära lägen och med sjöutsikt och inte belastar naturmarken i någon omfattande grad. Även nuvarande parkeringsplats vid Oxelvägen 1-3 samt ytan där Statoil nu ligger är områden som skulle vara lämpliga för bostadsbyggande.

Mindre bra?

Arkitektförslagets fokusering på stadsmiljö där den största delen av byggnationen omgärdas av sten, betong och asfaltsytor kommer att skapa onödigt stora dagvattenmängder som måste omhändertas och renas innan de rinner ut i sjön.

En exploatering där områden mellan bebyggelse och väg/gatemark består av grönytor kommer att både ge en minskad belastning på dagvattennätet och en gatumiljö som kan upplevas som mer i linje med det Älta som dagens invånare uppskattar.

Byggnationen på Ältavägens båda sidor verkar dåligt genomtänkta dels med läget vid en tämligen trafikerad väg men framför allt att det tar bort gräsytor, skogsdungar och buskage som i dag tar upp och magasinerar regnvatten både från dessa ytor och från intilliggande vägar och parkeringar

Visar något av förslagen upp ett Älta som du skulle trivas i?

Vad ska vi titta närmare på?

Föreningen Rädda Ältasjön vill att man ser till att befintliga grönområden, våtmarker, sjön, skogsområden och skogsdungar bevaras och att nybyggnation till övervägande delen uppförs på redan hårdgjorda ytor.

Planera bebyggelsen så att ett lokalt omhändertagande av dagvattnet kan göras vid all nybyggnation.

Övrigt?

Tänk på att redan idag är Ältasjön hårt belastad av föroreningar från dagvatten. Senaste tillskottet är från nybyggda Hedvigslundsområdet och trafikplatsen på Tyresövägen, där dagvatten som tidigare absorberats i naturen har ökat tillflödet till Ältasjön via våtmarkerna i planområdet som genom det har blivit en ännu viktigare resurs för att skydda sjön och det Natura 2000 område som ligger nedströms i sjösystemet.

Vidare har Ältasjön och sjöarna nedströms i Nackaån, utpekats som en s.k. vattenförekomst år 2015, vilket emanerar från EU:s vattendirektiv. Detta innebär att vissa miljö kvalitetsnormer skall vara uppfyllda. För Ältasjöns del innebär det att halten totalfosfor ska minskas med 1/3, från 43 ug/l till ca 30 ug/l. Det är viktigt att det förslag som tas fram tar hänsyn till detta.

En utbyggnad i de centrala delarna av Älta enligt planförslagen med mycket nya hårdgjorda ytor på de områden som idag är park, gräsmatta eller skogsdungar kommer att skapa kraftigt ökade dagvattenflöden som belastar sjön och därför måste renas innan de når öppet vatten.

Se till att belastningen på sjön, både under byggnationstiden och när planen är färdigställd, inte överskrider den belastningen som är idag, utan minskar.

Grön mark och vatten

Vilka naturområden/parker och platser vid vatten uppskattar du mest och varför?

Marken mellan bebyggelsen på Oxelvägen och Ältasjön, ett naturligt skogsområde som gjorts tillgängligt med gångvägar, lek och grillplatser och som tar tillvara värdet av Ältasjöns närhet Badplatsen vid Stensövägen, en oas för boende i flerfamiljshusen intill.

Parkmarken vid den muddrade viken bredvid Stensö fotbollsplan, ett område med möjlighet att bygga servering, småbåtsbryggor och en plats för föreningsliv.

Våtmarkerna i planförslagen och områdena som gränsar till dessa, i stort sett orörda naturområden som ger förutsättning för ett rikt naturliv och överlevnad för sjön.

Finns det bra utemiljöer i förslagen?

Förslagen med gångvägar och ytor för lek och samvaro vid Kasbyviken mellan bebyggelsen på Oxelvägen och sjön.

Planerna med utnyttjande av marken vid den muddrade viken vid Stensö fotbollsplan med småbåtsbryggor och en plats för föreningsliv.

Övrigt?

Inget av förslagen uppfyller behovet av en naturlig våtmark för Ältasjöns tillflöde. En uppmuddring, uppfyllnad och anläggning av lekytor på dessa områden riskerar att förstöra mer än det tillför.

Även de av Sweco och Tema föreslagna brygganläggningarna i Ältasjön är till nackdel för sjön och tillgängligheten kan tillgodoses bättre med bryggor efter stränderna vid Älta IP, viken vid Stensö fotbollsplan, från Stensöbadet till gångbron över Kasbyviken.

Bryggor i sjön minskar rörligheten av vattnet i sjön och skapar risk för snabbare igenväxning av sjön.

Redan idag måste Nacka Kommun klippa vegetation minst två gånger per säsong och om dessa ytor stängs av med brygganläggningar kommer igenväxningen fortsätta obehindrat med minskad yta på sjön som resultat.

Många ytor av sjön rensas även på frivillig väg och att skapa ytor som tillåts växa igen ger felaktiga signaler om hur sjön skall vårdas.

Älta, 2013-10-12

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön
Föreningen Rädda Ältasjön
Älta Strandväg 59
S-138 33 Älta
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Föreningen Rädda Ältasjön www.altasjon.nu
e-post: info@altasjon.nu